

Referat**Møte 2/22****Dato** Torsdag 16.06.2022 kl. 09:00-16:00 og 17.06.2022 kl.14.00-15.00
Sted Digitalt møte, Teams

Tilstede: Arnfinn Sundsfjord, Universitetet i Tromsø (leder)
Anita Das, SINTEF, Trondheim
Camilla Dunsæd, Kristiansand kommune, Kristiansand
Eric Breit, Institutt for ledelse og organisasjon ved Handelshøyskolen BI, Oslo (sak 19/22)
Geir Selbæk, Nasjonalt kompetansetjeneste for aldring og helse, Helse Sør-Øst, Tønsberg
Jens Halvard Grønlien, Inven2, Oslo
Jim Lorens, Universitetet i Bergen og BerGenBIO, Bergen
Jon Magnussen, Norges teknisk naturvitenskapelige universitet, Trondheim – (deler av møte)
Kristin Bjordal, Oslo universitetssykehus, Oslo
Ole A. Andreassen, Universitetet i Oslo, Oslo
Tine Curtis, Aalborg kommune, Danmark

Fra porteføljestyret for globale utvikling og internasjonale relasjoner (sak 21/22):
Nynke van den Broek, Liverpool School of Tropical Medicine (LSTM)
Juliet Nabyonga-Orem, World Health Organisation, Zimbabwe

Forfall: Anne-Grethe Terjesen, Pårørendealliansen, Oslo
Pia Kürstein Kjellberg, VIVE-Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning, Danmark
Eirunn Lysø, Barne- og familiedepartementet (BFD observatør)

Observatører: Marianne van der Weel, Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

Tilstede fra Forskningsrådet:

Divisjonsdirektør: Anne Kjersti Fahlvik (sak 18/22)
Avdelingsdirektør: Ole Johan Borge (unntatt sak 20/22), Vidar Sørhus (sak 20/22)
Rådgivere: Alexandra Bjørk-Skaflestad, Anila Nauri, Eli Ragna Tærum, Henrietta Blankson, Hilde Grindvik Nielsen, Ina Karine Dahlsveen, Karine Kålsås, Karianne Solaas, Karolina Szokol, Kristin Andersen, Merethe Sandberg, Simona Grasso, Siri H Hollekim Haaland, Siv Øverås, Torbjørg Øyslebø, Zlata Turkanovic.

Sak PSHELSE 15/22 Godkjenning av saklisten

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjennes. Sak 19/22 flyttes til 17.06.2022.

Sak PSHELSE 16/22 Referat fra styremøte 1/22, 17.-18.02

Vedtak: Referatet godkjennes

Sak PSHELSE 17/22 Spørsmål om habilitet

Vedtak: *Inhabile medlemmer (sakene 19/22, 20/22 og 21/22) forlater møtet når én eller flere søknader de er inhabile for inngår i en gruppe/pakke med innstilte søknader som diskuteres, og når tilstedeværelse kan medføre konkurranseinhabilitet.*

Følgende medlemmer er inhabile for følgende søknader (prosjektnummer):

Kompetanse- og samarbeidsprosjekt persontilpasset (sak 19/22)

- *Arnfinn Sundsfjord – 336307*
- *Anita Das – 336144, 336316, 336543, 336585*
- *Camilla Dunsæd – 336246*
- *Geir Selbæk – 336283, 336316, 336513, 336551, 336552*
- *Jim Lorens – 336487, 336580*
- *Jon Magnussen – 336316, 336487, 336551, 336552*
- *Ole Andreassen – 336169, 336275, 336359, 336580*

Kompetanse- og samarbeidsprosjekt kvinners helse (sak 20/22)

- *Ole Andreassen – 336239, 336265*
- *Kristin Bjordal – 336330*

Kompetanse- og samarbeidsprosjekt antimikrobiell resistens (sak 21/22)

- *Arnfinn Sundsfjord – 336168, 336174, 336470, 336574*
- *Kristin Bjordal – 336470*

Ingen medlemmer er inhabile for øvrige saker.

Sak PSKORTNAVN 18/22 Orienteringer

- **Budsjettsituasjonen i Forskningsrådet**
Områdedirektør Anne-Kjersti Fahlvik orienterte om budsjettsituasjonen i Forskningsrådets og det nye styrets tiltak for å håndtere situasjonen.
- **Sirkulasjonssaker**
Det ble gitt en kort orientering om følgende sirkulasjonssaker:
 - Godkjenning av porteføljeplan for helse (sak 13/22)
 - Utlysning av midler til Pilot Helse forprosjekt (sak 14/22)
- **Fagevaluering av livsvitenskap (EVALBIOVIT) 2022 – 2023**
Evalueringsprotokollen for fagevaluering av livsvitenskap ble vedtatt av PSLIVSVIT 5. april 2022. Forskningsrådet har per 17. juni 2022 registrert 23 administrative enheter og 93 forskergrupper til EVALBIOVIT. De 23 administrative enhetene vil bli fordelt på tre sektorspesifikke evalueringskomitéer, mens de 93 forskergruppene vil bli fordelt på seks internasjonale ekspertpaneler etter faglig eller tematisk likhet på tvers av sektorene. Forskningsrådet har, etter en anbuds konkurranse om

sekretariatstjenester, inngått en avtale med Technopolis Group som skal bistå Forskningsrådets administrasjon i arbeidet med EVALBIOVIT. Sekretariatet skal blant annet koordinere datainnsamlingen fra institusjonene og systematisere det innsamlede materialet for vurdering i ekspertpaneler og evalueringskomitéer. Fagevaluering av medisin og helsefag (EVALMEDHELSE) starter opp i januar 2023.

- **Støtte til Arrangement 2022: Koordinerings- og støtteaktivitet**

Porteføljestyret for helse har lyst ut tre mill. kroner til Koordinerings- og støtteaktivitet for arrangement innen helseforskning og helseinnovasjon for 2022. Administrasjonen orienterte porteføljestyret om at midlene for 2022 er brukt opp og 21 søknader er innvilget. Tema for arrangementene er meget relevant for de tematiske og strukturelle prioriteringer i porteføljeplanen for helse.

På grunn av den store interessen for midlene i denne utlysningen, ble muligheten til å redusere budsjetttrimmen for søkt beløp diskutert, slik at flere miljøer kan motta støtte. Det ble også diskutert i møtet, muligheten for å ha to løpende søknadsfrister med to forskjellige søknadsperioder, slik at midlene blir tilgjengelig hele kalenderåret. Diskusjonen tas opp igjen på kommende porteføljestyremøter.

- **Tildelingsbrev Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) og Barne- og familiedepartementet (BFD)**

Hovedpunkter spesielt relevante for PSHELSE fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) og Barne- og familiedepartementet (BFD) tildelingsbrev for 2022 ble trukket fram, det ble informert om Forskningsrådets planer for oppfølging av føringer.

- **Mobiliseringsaktivitet rettet mot offentlig sektor**

Som en oppfølging av tildelingsbrevene fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) og Barne- og familiedepartementet (BFD), og for å opprettholde tilfang og kvalitet på søknadene til virkemidler for offentlig sektor, har Forskningsrådet våren 2022 hatt mer oppmerksomhet på mobilisering av aktører i offentlig sektor. Utlysning av forprosjekt, webinarer, kurs og dialogmøter med aktører er blant aktivitetene som har blitt gjennomført.

- **HelseOmsorg21-rådet**

HelseOmsorg21-rådet har utarbeidet en handlingsplan for 2022 – 2023 med følgende hovedområder 1) God folkehelse, 2) Fremtidens helse- og omsorgstjenester og 3) Verdiskapning og næringsutvikling. Det ble også orientert om to formidlingsaktiviteter rådet skal ha høsten 2022; Konferanse om fremtidens helsetjenester (31. oktober i Forskningsrådets lokaler) og debatt under Arendalsuka [Fra behandling til forebygging – smertefulle prioriteringer og krangel om regningen](#). Det ble videre vist til [nettsiden](#) til HO21 der rådets øvrige aktiviteter kommer frem.

- **Åpning av REMEDY - Forskningscenter for klinisk behandling (FKB) innen revmatologi og muskelskjelettsykdommer**

Senteret hadde offisiell åpning 20. mai 2022. Senteret finansieres med 128 mill. kroner fra Forskningsrådet og 32 mill. kroner fra Olav Thon stiftelsen. Det var innlegg fra vertsinstitusjonen, Diakonhjemmet sykehus, alle partnerne (Oslo Universitetssykehus, Universitet i Oslo, Norsk

Revmatikerforbund, stiftelsen MAGIC) og fra Forskningsrådet og Olav Thon stiftelsen.

- **Folkehelseoppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)**
Forskningsrådet har fått i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) om å gi innspill om forskning på folkehelseiltak til Folkehelsemeldingen 2023. Oppdraget består av å fremskaffe en oversikt over Forskningsrådets portefølje innenfor folkehelseiltak, samt gi innspill til tiltak for å fremme forskning og innovasjon innenfor dette området. Forskningsrådet inviterte derfor utvalgte prosjektledere og prosjektmedarbeidere til et innspills- og diskusjonsmøte 2.06.2022, som en forberedelse til et bredere og større innspillsmøte 12.09.2022. Forskningsrådet arrangerer innspillsmøte 12.09.2022 i samarbeid med Kommunesektorens organisasjon, Folkehelseforeningen, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, HelseOmsorg21-rådet og Helse- og omsorgsdepartementet.
- **Revidering av strategi for persontilpasset medisin**
Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) skal i.a. 2022 revidere nasjonal strategi for persontilpasset medisin. De har gitt Forskningsrådet i oppdrag å delta i revideringsarbeidet. Så langt har arbeidet vært delt i fem delprosjekter, og Forskningsrådet leder delprosjektet om forskning og innovasjon. Notater fra hvert delprosjekt er publisert på nettsiden [Nasjonal strategi for persontilpasset medisin \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no), og det var åpent for innspill til frist 1. juni. Utkast til strategi vil bli utarbeidet basert på notatene og innspillene. HOD vil komme tilbake til videre plan for revideringsarbeidet. Marianne van der Wel fra HOD, leder arbeidet. Det vil bli gjennomført flere møter på ulike tema. Strategien vil utvides til flere sykdomsgrupper og teknologiområder.
- **Årsrapport Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)**
Administrasjonen orienterte om årsrapporten fra Forskningsrådet til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) for år 2021.
- **Omorganisering av Forskningsrådet (fase2)**
Ny organisasjonsmodell med nye områder og avdelinger trer i kraft fra 1.september 2022. Det er ingen store endringer for helse. Ansvar for Livsvitenskapsstyret flyttes til nytt område og team helse-, omsorgs- og velferdstjenester flyttes til helseavdelingen i tråd med at PSHELSEs ansvarsområde er utvidet til å inkludere hele budsjettformålet Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL).

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning.*

Sak PSHELSE 19/22 Bevilgning av KSP-prosjekter bærekraftig persontilpasset forebygging, behandling og tjenester

Saksdokument: Saksfremlegg m/vedlegg, blant annet søknadslister og innstillingsdokument.

Årets fellesutlysning for kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP) for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv, hadde søknadsfrist 9.02.2022. Til sammen ble 1,028 milliard kroner ble lyst ut til 18 ulike temaområder, hvorav

temaområde Helse hadde to temaer. Søker kunne rette søknaden inn mot ett, to eller tre temaområder. Valg av tema(er) skal være begrunnet av søker i prosjektbeskrivelsens første punkt (Relevance to the call).

Det forelå 77 søknader til behandling under temaet: Bærekraftig persontilpasset forebygging, behandling og tjenester (utlyst inntil 80 millioner kroner). Søknadene ble behandlet i tre paneler. Panelene som bestod av fire til syv eksperter, vurderte fra 24 til 26 søknader. Det ble også benyttet tre enkelt eksperter fordi kompetansen blant panelmedlemmene ikke i tilstrekkelig grad dekket søknadenes innhold. I tillegg ble en søknad behandlet i et eget panel med tre eksperter, fordi denne søknadens tema ikke passet inn i noen av de andre panelene. Alle ekspertene var tilknyttet utenlandske forskningsinstitusjoner. Søkt beløp var totalt 1,1 milliard kroner.

I henhold til prosedyre vedtatt på porteføljestyremøte PSHELSE 2/22, sak 6/22, ble kun søknader med minst delkarakter 5 på alle kriterier fra ekspertpanelet, relevansvurdert av administrasjonen. Dette er noe strengere enn vanlig prosedyre for KSP-prosjekter, men pga. stort antall søknader med høye karakterer fra ekspertpanelene og at det kun kan innvilges fem søknader, vurderes det som lite hensiktsmessig å ha en lavere terskelverdi for relevansvurdering. Det ble lagt opp til *en bloc*-vedtak av avslag, og innstillingspakker med reserverliste.

Forskningsrådets regler for habilitet ble fulgt ved alle vedtak. Styremedlemmene deltok ikke i diskusjonen eller behandlingen av søknader der de var inhabile. Styrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat fra møte PSHELSE 2/2022.

Vedtak: *Porteføljestyret fattet vedtak om bevilgning, reserverliste og avslag for søknader til bærekraftig persontilpasset forebygging, behandling og tjenester.*

Sak PSHELSE 20/22 Bevilgning av KSP-prosjekter kvinners helse

Saksdokument: Saksfremlegg m/vedlegg, blant annet søknadslister og innstillingsdokument

Årets fellesutlysning for kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP), Samarbeidsprosjekter for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv, hadde søknadsfrist 9.02.2022. Til sammen ble 1,028 milliard kroner lyst ut til 18 ulike temaområder, hvorav temaområde Helse hadde to temaer. Søker kunne rette søknaden inn mot ett, to eller tre temaområder. Valg av tema(er) skal være begrunnet av søker i prosjektbeskrivelsens første punkt (Relevance to the call).

Det forelå 13 søknader til behandling under temaet: kvinners helse (utlyst inntil 40 millioner kroner). Søknadene ble behandlet i ett panel som bestod av fem eksperter. Det ble også benyttet tre enkelt eksperter fordi kompetansen blant panelmedlemmene ikke i tilstrekkelig grad dekket

søknadenes innhold. Alle ekspertene var tilknyttet utenlandske forskningsinstitusjoner. Søkt beløp var totalt 197 mill. kroner.

I henhold til prosedyre vedtatt på porteføljestyremøte PSHELSE 2/22, sak 6/22, ble kun søknader med minst delkarakter 5 på alle kriterier fra ekspertpanelet, relevansvurdert av administrasjonen (4 av 13). Dette er noe strengere enn vanlig prosedyre for KSP-prosjekter, men pga. følgende årsakene, vurderes det som lite hensiktsmessig å ha en lavere terskelverdi for relevansvurdering. Det var ingen søknad med delkarakterer under 5 hvor gjennomsnittskarakter fra ekspertpanelet var høyere enn 5 og at det kun kan innvilges to søknader. Det ble lagt opp til *èn bloc*-vedtak av avslag, og innstillingspakke med reserveliste.

Forskningsrådets regler for habilitet ble fulgt ved alle vedtak. Styremedlemmene deltok ikke i diskusjonen eller behandlingen av søknader der de var inhabile. Styrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat fra møte PSHELSE 2/2022.

Vedtak: *Porteføljestyret fattet vedtak om bevilgning, reserveliste og avslag for søknader til kvinners helse*

Sak PSHELSE 21/20 Bevilgning av KSP-prosjekter antimikrobiell resistens i et én helseperspektiv

Saksdokument: Saksfremlegg m/vedlegg, blant annet søknadslister og innstillingsdokument.

Samarbeidsprosjekt innenfor antimikrobiell resistens i et én helseperspektiv hadde søknadsfrist 9. februar 2022 og inntil 60 mill. kr ble lyst ut. Det var en fellesutlysning mellom tre porteføljer; helse, landbasert mat, miljø og bioressurser, global utvikling og internasjonale relasjoner. Det kom inn 17 søknader til fristen som ble behandlet i et panel bestående av seks fageksperter. Alle ekspertene var tilknyttet utenlandske forskningsinstitusjoner. Søkt beløp var totalt 248 mill. kroner.

I henhold til prosedyre vedtatt på porteføljestyremøte PSHELSE 2/22, sak 6/22, ble søknader med gjennomsnittskarakter 5 eller høyere relevansvurdert av administrasjonen. Ni søknader ble relevansvurdert i et administrativt panel bestående av rådgivere på tvers av de finansierende budsjettformålene. Det ble lagt opp til *èn bloc*-vedtak av avslag, og innstillingspakke med reserveliste.

Forskningsrådets regler for habilitet ble fulgt ved alle vedtak. Styremedlemmene deltok ikke i diskusjonen eller behandlingen av søknader der de var inhabile. Styrets behandling av saken er redegjort for i eget investeringsreferat fra møte PSHELSE 2/2022.

Vedtak: *Porteføljestyret fattet vedtak om bevilgning, reserveliste og avslag for søknader til antimikrobiell resistens i et én helseperspektiv.*

Sak PSHELSE 22/22 Panoramastrategien i Forskningsrådet

Saksdokument: Saksfremlegg m/vedlegg.

Porteføljestyrene i Forskningsrådet skal bidra til å følge opp målene i Handlingsplanen, Panoramastrategien og Forskningsrådets strategi gjennom sine porteføljeplaner som operasjonaliseres i de årlige investeringsplaner. Porteføljestyrene bør prioritere sin innsats mot land og tematiske områder de finner formålstjenlig og deretter vurdere hvilke virkemidler som er hensiktsmessige.

INTPART er en ordning som finansierer institusjonsforankret nettverkssamarbeid innen forskning, utdanning og innovasjon med partnere i Panoramaland. Det er også muligheter for å bidra til bilaterale utlysninger med Kina, India og Russland (suspendert inntil videre), hvor det er egne UD-finansierte samarbeidsmidler. For øvrige land er multilaterale finansieringssamarbeid anbefalt (Belmont Forum, NordForsk, Europeiske partnerskap m.m.).

Porteføljestyret støtter på generelt grunnlag INPART ordningen innenfor tematikk som er prioritert i porteføljeplanen for helse. Samarbeid om innovasjon og helsenæring med USA og Kina kan være aktuelt. Demografiske endringer knyttet til aldring med Kina og India, men også Japan. For globale helseutfordringer som antimikrobiell resistens kan samarbeid med India og Kina være aktuelt. Teknologiske løsninger kan være de samme for mange land. Porteføljestyret fremhevet at faglig kvalitet er det viktigste kriteriet for internasjonalt samarbeid.

Vedtak: *Porteføljestyret tar orienteringen til etterretning og administrasjonen tar med seg innspillene i sitt videre arbeid.*

Sak PSHELSE 23/22 Nytt veikart for nasjonal forskningsinfrastruktur

Virkemiddelet Nasjonal satsning på forskningsinfrastruktur (INFRASTRUKTUR) ble nylig evaluert. Én av anbefalingene fra evalueringskomiteén var å utvikle et mer prioriterte veikart som i et 15 års perspektiv tar inn over seg internasjonale trender, behovet for nye investeringer og oppgraderinger av eksisterende forskningsinfrastrukturer. Et ledd i dette arbeidet vil være å gjennomføre tematiske workshoper i løpet av november 2022 for å beskrive forskningens framtidige behov for forskningsinfrastruktur.

I forkant av workshopene vil forskningsorganisasjonene bli bedt om skriftlige innspill. Innspillene skal brukes som kunnskapsgrunnlag for workshopene. Resultatet fra workshopene vil bli brukt av et eget eksternt sammensatt utvalg, som vil utforme utkast til nytt veikart. Forskningsrådet vil bearbeide endelig forslag til nytt veikart. Porteføljestyrene vil i løpet av vinteren 2023 få mulighet til å kommentere utvalgets utkast.

Det er ønskelig at medlemmer fra Forskningsrådets porteføljestyre er involvert i arbeidet. Dette vil i første omgang omfatte deltagelse i høstens workshoper.

Vedtak: *Følgende porteføljestyremedlemmer melder sin interesse for å delta på høstens workshoper for å gi innspill til nytt veikart for nasjonale forskningsinfrastrukturer:*

Sak PSHELSE 24/22 Eventuelt

Budsjettsituasjonen i Forskningsrådet

Porteføljestyret ser alvorlig på budsjettsituasjonen og er bekymret for konsekvensene. Porteføljestyret ser frem til fortsatt dialog med styret.

Sak PSHELSE 25/22 Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak: *Protokollen ble godkjent.*